

Ungdomsbarometern: Arbete är det som orsakar mest press hos unga

Möjligheterna att hitta sysselsättning är det som oroar de unga mest, visar den färska Ungdomsbarometern 2025 där man undersökte den press och de förväntningar som riktas mot unga. Av de unga uppgav 70 procent att de upplever press över att hitta arbete, och i undersökningen var detta den mest frekvent nämnda bland de totalt nio faktorerna som orsakar press. Närmare 50 procent uppgav att de upplever osäkerhet och otrygghet när det gäller att hitta ett arbete.

”Ungdomsbarometern skapades en gång i tiden som en reaktion på recessionen på 1990-talet och på oron över huruvida unga överhuvudtaget vill arbeta. Den senaste Ungdomsbarometern upprepar samma budskap som de tidigare barometrarna: att arbeta är ett viktigt sätt för de unga att rota sig i samhället”, säger **Konsta Happonen**, forskare i statistik vid Ungdomsforskningssällskapet.

Under hård press. Ungdomsbarometern 2025 (red. Sofia Laine & Konsta Happonen) genomfördes för första gången enbart i form av en webbenkät, i stället för som tidigare i form av telefonintervjuer eller en kombination av dessa. Genom att datainsamlingen numera sker på webben kan Ungdomsbarometern samla in en ny typ av material: öppna svar som de unga själva skriver. Det mest frekvent förekommande temat i de öppna svaren var att den press som de unga upplever underskattas. Det näst mest frekventa temat var just sysselsättningen. I sina svar lyfte de unga fram svårigheterna med att få ett första arbete och det faktum att inte heller en examen längre än en garanti för att få ett arbete.

”Eftersom det är allt svårare att hitta ett första arbete, är osäkerhetsfaktorerna många och detta avspeglas i stor omfattning i de ungas välbefinnande. Denna osäkerhet gör det svårare att planera framtiden, som att köpa en egen bostad eller starta en familj, och försvagar tron på att livet kommer att bli bra och saker och ting falla på plats”, säger **Ida Leino**, ordförande för statens ungdomsråd.

Fler unga skulle vilja studera vid en högskola än det finns studieplatser

Vid sidan av att hitta ett arbete är studierna en annan betydande faktor som sätter press på de unga. Över hälften av de unga upplevde press när det gäller att skaffa sig en utbildning. Typiskt var att de unga eftersträvar en bra position i samhället med hjälp av utbildning, men över en tredjedel av de unga uppgav att en viktig motiverande faktor för studier var att undvika skam. I de öppna svaren från de unga framkom flera gånger hur pressande förväntningarna utifrån kan kännas när det gäller att ta en examen snabbt och hur livet utvecklas.

”Många unga upplever att de har misslyckats om de fortfarande söker sin plats i världen och inte vet vad de ska bli när de blir ”stora”. Ungdomen är en tid för att hitta sig själv, men flera unga upplevde att utrymmet för detta är för snävt”, säger **Sofia Laine**, forskningsprofessor vid Ungdomsforskningssällskapet.

De ungas tilltro till utbildning är fortsatt stark trots upplevd press. Att eftersträva en bra position i samhället genom utbildning verkar vara vanligt bland de unga: hela 81 procent av de unga sätter som mål att avlägga en högskoleutbildning. Fler unga skulle vilja avlägga en högskoleexamen än vad det

finns studieplatser i utbildningssystemet för närvarande. Utöver i resultaten i Ungdomsbarometern avspeglas detta fenomen exempelvis också i hur tiotusentals sökande blir utan studieplats i den gemensamma ansökan till högskolor.

De ungas tro på världens framtid på en historiskt låg nivå

Enligt Ungdomsbarometern har de ungas pessimism när det gäller världens framtid ökat. Av svarspersonerna förhöll sig 50 procent pessimistiskt eller mycket pessimistiskt till världens framtid, då 28 procent upplevde detta vid föregående mätning år 2021. I Ungdomsbarometern 2024 som publicerades för ett år sedan var ungdomarnas försvagade tilltro till den egna framtiden det resultat som väckte mest debatt i samhället. I den nyligen publicerade barometern gick det på samma sätt med tron på världens framtid.

”Resultatet är inte överraskande, eftersom vi på många sätt lever i en exceptionell tid av kriser både med tanke på det finska samhället och det världspolitiska läget. Denna tid har präglats inte enbart av ekonomisk osäkerhet, utan även av bland annat en pandemi, ett klimatnödläge och ett krig i Europa”, säger Laine.

Utöver om optimismen gällande världens framtid innehöll Ungdomsbarometern frågor om fenomen som ger upphov till osäkerhet och otrygghet. Totalt ställdes frågor om 11 fenomen. Av dessa orsakade det världspolitiska läget mest osäkerhet och otrygghet bland de unga: 60 procent upplevde mycket eller ganska mycket otrygghet. När denna fråga ställdes senast, år 2018, svarade 42 procent av de unga så.

”Upplevelserna av osäkerhet och otrygghet har ökat bland unga. De ungas välbefinnande kan inte vara en bisak vid beslutsfattande, utan det måste sättas i centrum inom alla förvaltningsområden och hur beslut påverkar unga måste bedömas systematiskt. De vuxna och beslutsfattarna ansvarar för vilken typ av framtidsutsikter vi erbjuder de unga”, betonar Ida Leino, ordförande för statens ungdomsråd.

Uppgifter om publikationen

Sofia Laine & Konsta Happonen (red.) *Under hård press. Ungdomsbarometern 2025*. ISBN 978-952-372-071-8 (häft.), ISBN 978-952-372-072-5 (PDF). Finska Ungdomsforskningssällskapets publikationer 255, nätpublikationer 192. ISSN 1799-9219 (häft.), 1799-9227 (PDF). Statens ungdomsråds publikationer 80, ISSN 2489-9461 (tryckt), 2489-947X (PDF). 2025, 232 s. Helsingfors: Statens ungdomsråd & Ungdomsforskningssällskapet & undervisnings- och kulturministeriet.

Publikationen är på finska.

Alla Ungdomsbarometrar som har publicerats kan [fritt läsas på nätet](#). Den tryckta boken kan köpas på publikationsevenemanget, i [Tiedekirja](#) och i andra välförsedda bokhandlar.

Ungdomsbarometern publiceras i samarbete mellan [Finska Ungdomsforskningssällskapet](#), [statens ungdomsråd](#) samt [undervisnings- och kulturministeriet](#).

Infografik

Ta även del av infografiken som sammanfattar resultaten för Ungdomsbarometern 2025.

Publikationsevenemang

[Publikationsevenemanget för Ungdomsbarometern](#) ordnas i Tankehörnan (Universitetsgatan 4, Helsingfors) onsdagen den 11 mars kl. 9–11. Evenemanget kan också ses på nätet [på Tankehörnans webbsida](#).

Mer information

Sofia Laine, forskningsprofessor
Finska Ungdomsforskningssällskapet
tfn 044 416 5374
sofia.laine@nuorisotutkimus.fi

Konsta Happonen, forskare i statistik
Finska Ungdomsforskningssällskapet
tfn 044 416 5377
konsta.happonen@nuorisotutkimus.fi

Ida Leino, ordförande
Statens ungdomsråd
tfn 050 323 5693
ida.leino@hotmail.com

Mer information om Ungdomsbarometrarna

Ungdomsbarometern är en enkät som genomförs årligen sedan 1994 och undersöker värderingar och attityder bland de unga mellan 15 och 29 år som bor i Finland. Temat i Ungdomsbarometern 2025 var den press och de förväntningar som riktas mot unga. Vid sidan av det varierande temat är vissa av de granskade temana bestående. Utöver de bestående grundläggande temana, arbete och utbildning, har man länge rapporterat om samhällelig påverkan, boende, framtid och socialt liv samt tillfredsställelse med livet och dess olika delområden.

Datainsamlingen genomfördes för första gången enbart med ett webbformulär, vilket gjorde det möjligt att utöka språkurvalet i barometern. År 2025 kunde enkäten besvaras även på engelska, utöver på finska och svenska som tidigare, vilket gjorde att man bättre nådde ut till unga med ett annat modersmål än finska eller svenska. Enkäten genomfördes i början av 2025 och besvarades av 2 312 unga i åldrarna 15–29 år som bor stadigvarande på det finländska fastlandet. Taloustutkimus Oy ansvarade för datainsamlingen.